

Lorentzschool

Ondersteuningswijzer Passend Onderwijs 2019-2020

Voorwoord

Uitgangspunt van ons onderwijs is dat we zo veel mogelijk uitgaan van de mogelijkheden van kinderen. Soms is ondersteuning nodig om kinderen zich voldoende te laten ontwikkelen.

In deze ondersteuningswijzer beschrijven we het omgaan met verschillen, de vormen van ondersteuning, ondersteuning in de groep tijdens reguliere lessen, de ondersteuningsaanpak voor een langere periode, de communicatie met de ouders en de stappen binnen de ondersteuningsroute. We zien de leerkracht als spil van de ondersteuning en de intern-begeleider en de remedial teacher als ondersteuning voor de leerkracht. Deze werken daarbij nauw samen met de ouder(s) van een leerling en met de leerling.

De Lorentzschool wil met deze Ondersteuningswijzer de stand van zaken aangeven en op deze manier invulling geven aan Passend Onderwijs. De ondersteuningswijzer omvat ook het schoolondersteuningsprofiel, zoals genoemd in de wet Primair Onderwijs.

Inhoud:

1. Inleiding
2. Ondersteuning en de ondersteuningsroute
3. Taken leden ondersteuningsteam
4. Dossiervorming
5. Sociale kaart
6. Relevante documenten/ websites
7. Digitale instrumenten
8. Leerlingvolgsysteemtoetsen
9. Grenzen
10. Passend Primair Onderwijs regio leiden
11. Ontwikkelingspunten voor de Lorentzschool

1. Inleiding.

Deze ondersteuningswijzer van de Lorentzschool geeft inzicht in de manier waarop wij de ondersteuning aan kinderen binnen onze schoolorganisatie vormgeven. Deze ondersteuningswijzer heeft een looptijd van 4 jaar, de periode van het schoolplan 2015-2019. In 4 jaar tijd verandert er veel binnen en buiten het onderwijs. Deze ondersteuningswijzer zal dan ook altijd een document in ontwikkeling blijven.

We gaan in ons denken niet meer uit van beperkingen, maar juist van behoeften die het kind nodig heeft om een goede ontwikkeling mogelijk te maken. We sluiten hierbij aan bij de Wet Passend Onderwijs.

Zo spreken we niet meer over zorg (met een zorgparagraaf) maar over ondersteuning (met een ondersteuningswijzer).

In het schoolplan staat:

"De Lorentzschool is een school als een dorp. Het is een hechte gemeenschap, waarin ieder kind meetelt."

"Onze school biedt een veilige en uitdagende leeromgeving, waarin kinderen zich naar eigen talent en mogelijkheden kunnen ontwikkelen tot verantwoordelijke en gelukkige deelnemers aan onze samenleving."

"De komende schoolplanperiode willen we, met passie voor onze leerlingen en ons werk, hieraan blijven werken. Wij zijn groot geworden doordat we een stevige basis bieden voor leerlingen en ze gedegen voorbereiden op het voortgezet onderwijs. Onze school blijft een dorp in een prachtige stad, waarbinnen we de samenwerking verder willen uitbouwen."

"De leerling doet ertoe! De leerkracht doet ertoe! De ouder doet ertoe!"

In deze Ondersteuningswijzer vinden we deze visie en missie terug

1. Ondersteuning en de ondersteuningsroute.

- De leerkracht:

De leerkracht doet ertoe. De centrale figuur bij de ondersteuning is de leerkracht.

De leerkracht krijgt ruimte in de begeleidende rol, heeft positieve verwachtingen van de kinderen en stelt haalbare doelen. De leerkracht gaat uit van waardierend leren en wat van kinderen kunnen. De leerkracht heeft oog voor het kind. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie

De leerkracht zorgt voor een goed pedagogisch klimaat met een stevig en helder klassenmanagement.

Binnen de groepen 1 en 2 sluit de leraar sterk aan op de individuele ontwikkeling van een kleuter. Die ontwikkelingsniveaus lopen sterk uiteen. De leraar verzorgt een aanbod, dat in de regel is afgestemd op de leeftijd van de kleuter. Waar nodig volgt ondersteuning binnen de groep. Deze kan ook bestaan uit een extra uitdagend aanbod. Binnen de school werken we met extra hulp om de taalontwikkeling te stimuleren. Voorlijke kleuters komen in aanmerking voor pluswerk, binnen en buiten de groep.

Vanaf groep 3 werkt de leerkracht op drie niveaus. Daarbij gaat het om een instructieniveau, een basisniveau en een extra niveau. Binnen de groepen 3 is dat minimaal voor de vakken technisch lezen en rekenen. Binnen de groepen 4 tot en met 8 is dat minimaal voor de vakken rekenen en spelling. De leerkracht werkt handelingsgericht met groepsplannen. Er wordt gedifferentieerd bij de instructie, de verwerking en tempo, rekening houdend met de onderwijsbehoeften van het kind. De leerkracht stelt twee keer per jaar een groepsplan op, waarin het leerstofaanbod wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van de kinderen. Daarnaast heeft de leerkracht aandacht voor kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften, zoals kinderen met een leerstoornis zoals b.v. dyslexie, kinderen die 'meer' kunnen en kinderen met een ontwikkelingsstoornis zoals AD(H)D of ASS.

In de situatie van speciale ondersteuningsbehoeften volgen we de ondersteuningsroute, zie verderop het schema "Ondersteuningsroute".

De leerkracht gebruikt dagelijkse observaties, gesprekken met de kinderen, gesprekken met de ouders en analyse van de methode en niet methode gebonden toetsen voor de invulling van de ondersteuning.

Daarnaast volgt de leerkracht de kinderen via het leerlingvolgsysteem voor de kernvakken technisch lezen, rekenen/wiskunde, spelling en begrijpend lezen. De ontwikkeling van de kinderen wordt op deze manier stelselmatig en zorgvuldig gevolgd. De ontwikkeling die de kinderen op de genoemde toetsen laten zien wegen mee bij het bepalen van de gewenste ondersteuning. De Leerkracht kijkt extra goed naar de kinderen met een IV of V-score, naar kinderen die sterk terugvallen of onvoldoende vooruitgang laten zien en naar de kinderen met een I-score.

Op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling houdt de leerkracht zijn eigen observaties tegen het licht door het invullen van vragenlijst sociaal-emotionele ontwikkeling (SCOL). Alle leerkrachten kijken zo op dezelfde manier naar de kinderen. Ook op dit gebied worden de kinderen gevolgd. De kinderen uit de groepen 6 t/m 8 vullen ook zelf een vragenlijst in.

De leerkracht gebruikt het overdrachtsformulier om voor een goede overdracht naar het volgende leerjaar te zorgen.

Mocht er handelingsverlegenheid zijn dan kan er een beroep worden gedaan op collega's van de parallelgroepen en de medewerkers van "de zorg", dit zijn de remedial teachers en intern begeleiders

- De ouders.

De ouders worden betrokken bij de ondersteuning van hun kind. De ouders maken hun kind mee in de thuissituatie. Daarom kunnen de ervaringen van de ouders van belang zijn om de gewenste ondersteuning mee te bepalen of af te stemmen.

Naast de leerkracht kunnen ouders de "aangever" zijn van bijzondere situaties.

Als school vinden we het vanzelfsprekend om ouders te informeren over de aangeboden ondersteuning (doel en activiteiten) en van de resultaten (evaluatie). Verder zijn we benieuwd naar de gevolgen van de ondersteuning voor het welbevinden van het kind, ook in de thuissituatie.

De vormen van contact met de ouders op onze school zijn:

- kennismakingsgesprek voordat het kind op school komt
- het jaarlijkse kennismakingsgesprek, aanvang schooljaar
- de 10 minutengesprekken (rondom het rapport)
- gesprek op uitnodiging van de leraar
- gesprek op verzoek van de ouder
- contact met de intern begeleider of de remedial teacher
- een gesprek binnen het ondersteuningsteam

Ouders ontvangen de volgende informatie op schrift

- rapporten
- profielen van het leerlingvolgsysteem
- uitstroomverwachting
- advies voortgezet onderwijs

- De leerling.

We praten over de kinderen, maar we praten ook met de kinderen in het kader van ondersteuning. De leerkracht of remedial-teacher of intern-begeleider praten met het kind. In deze kind-gesprekken kan het kind meedenken/ meepraten over de invulling van de ondersteuning.

- De Interne ondersteuning.

Medewerkers van "de ondersteuningsteamgroep": twee remedial teachers, twee intern begeleiders, een leerkracht voor kinderen met ontwikkelingsvoorsprong.

Naast deze medewerkers heeft de Lorentzschool drie (interne) vertrouwenspersonen. Ze kunnen u hulp en steun bieden, maar kunnen u ook de weg wijzen naar een externe vertrouwenspersoon van het bevoegd gezag. Meer informatie daarover staat in de schoolgids, pagina 44 en 45.

- Externe deskundigen.

De Lorentzschool kan een beroep doen op externe deskundigen. We kiezen voor de inzet van extern deskundigen zodra de school handelingsverlegen is. Deze externe deskundigen geven de school adviezen op het gebied van begeleiding van de kinderen. De Lorentzschool kan een beroep doen op medewerkers van Passend Primair Onderwijs regio Leiden: de Adviseur Passend Onderwijs en leden

van het expertteam. Daarnaast zijn er diverse andere externe deskundigen. Zie hiervoor hoofdstuk 4: de sociale kaart. Een mogelijkheid is het organiseren van een Ondersteuningsteambijeenkomst (OT). De school, ouders en betrokken externe deskundigen maken deel uit van het Ondersteuningsteam. In de bijeenkomst worden de onderwijsbehoeften van het kind in kaart gebracht en wordt gekeken of er aan deze onderwijsbehoeften tegemoet kan worden gekomen. Vervolgstappen en begeleiding worden afgesproken en afgestemd. De vervolgstappen en begeleiding worden opgenomen in een Groeidocument. Van de OT-bijeenkomsten volgen verslagen en de acties worden geëvalueerd.

Ondersteuningsroute Lorentzschool, inleiding

Hierna volgt de ondersteuningsroute van de Lorentzschool. Voorafgaand aan stap 1 van deze ondersteuningsroute volgt het onderwijs zoals we dat binnen de groepen mogen verwachten en hiervoor is beschreven, zoals het werken drie niveaus. Daarbij gaat het om het instructieniveau, het basisniveau en het extra niveau. Dit gebeurt binnen de groep. De inhoud van het onderwijs is omschreven in het groepsplan en binnen de methoden.

Als het instructieniveau niet volstaat krijgt of als er veel ondersteuning nodig is op sociaal emotioneel niveau kan gekozen worden voor de ondersteuningsroute.

Als gekozen wordt voor de ondersteuningsroute volgt een plan met acties. Dit is een vervolg cq een uitbreiding van het groepsplan. Indien een leerling op een ander leerjaarniveau onderwijs krijgt of als er veel ondersteuning nodig is op sociaal emotioneel niveau wordt een OPP (ontwikkelingsperspectiefplan) opgesteld.

Ondersteuningsroute Lorentzschool

Ondersteuningsroute Lorentzschool (voorheen Zorgroute)		Contact met ouders
Stap 1 Observeren en signaleren		<ul style="list-style-type: none"> • Informeren en uitwisselen over ontwikkeling kind. • Gebruik maken van elkaars expertise. • Met ouders kijken naar kansen en oplossingen • Handelingsadviezen voor school en thuis
In de groep of ouders signaleren thuis		
Leraar maakt plan: dit omvat signalering, bespreking, acties, evaluatie, registratie in Esis		
Evaluatie, waaronder analyse van de resultaten:		
Bij onvoldoende resultaat:		
Verder gaan naar volgende stap, stap 2 of stap 3 binnen de ondersteuningsroute. Aangeven vervolgstappen (afronding of delen met bv. rt-er / ib-er)		
Stap 2 Onderlinge collegiale consultatie		
Leerkracht consulteert intern met collega's of RT'-er		<ul style="list-style-type: none"> • Informeren en uitwisselen over ontwikkeling kind. • Formuleren hulpvraag en kansen en oplossingen. • Met ouders kijken naar kansen en oplossingen • Handelingsadviezen voor school en thuis
Plan met signalering, bespreking, acties, evaluatie, registratie in Esis		
Bij onvoldoende resultaat:		
Evaluatie, waaronder analyse van de resultaten:		
Verder gaan naar volgende stap, stap 3 binnen de ondersteuningsroute. Aangeven vervolgstappen (afronding of delen met bv. rt-er / ib-er)		
Stap 3 Betrokkenheid ib-er		
Zorgen rond een kind bespreken met ouders en ib-er, mogelijk een observatie, vervolgstappen bepalen.		<ul style="list-style-type: none"> • Informeren en uitwisselen. • Toestemming inzet extern deskundigen • Met ouders kijken naar kansen en oplossingen, i.o.m. externen • Handelingsadviezen voor school en thuis
Eventueel extern advies of hulp		
Plan met signalering, bespreking, externe acties, evaluatie, registratie in Esis		
Evaluatie, waaronder analyse van de resultaten:		
Verder gaan naar de volgende stap, stap 4 binnen de ondersteuningsroute. Aangeven vervolgstappen (afronding of organiseren ondersteuningsteam OT)		
Stap 4 Organiseren ondersteuningsteam (OT)		
<ul style="list-style-type: none"> • Ib-er bespreekt met ouders en leerkracht de te nemen stappen en procedures voor het organiseren van een OT en vraagt om toestemming ouders. De directeur kan voorzitten en ziet toe. • Ib-er verzorgt samen met leerkracht en ouders aanmelding bij OT voor bespreking kind. • Ib-er nodigt externen en ouders uit. • Het groeidocument wordt gemaakt. 		<ul style="list-style-type: none"> • Hulpvraag met ouders bespreken. • Ouders hebben inbreng in het groeidocument. • Ouders krijgen het groeidocument en tekenen voor toestemming.
Hulpvraag school en ouders bespreking in het OT, multidisciplinaire beoordeling, vaststellen van plan, handelingsadviezen voor school en thuis, activeren hulp, mogelijk voorbereiden aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV)		
Evaluatie, waaronder analyse van de resultaten:		
Verder gaan naar de volgende stap, stap 5 binnen de ondersteuningsroute. Aangeven vervolgstappen: ondersteuning op school / thuis of mogelijk aanvraag TLV		
Stap 5 Eventuele aanvraag TLV voor SBO of SO		
Ib-er en medewerker PPO bespreken samen met ouders stappen en procedures t.a.v. de gewenste ondersteuning		

2. Taken leden ondersteuningsgroep.

Binnen onze school werken verschillende deskundigen die taken hebben op het gebied van zorg. We noemen deze de ondersteuningsgroep. Hiervan maken de volgende leraren onderdeel uit"

- intern-begeleiders
- remedial teachers
- leerkracht voor kinderen met ontwikkelingsvoorsprong
- vertrouwenspersonen

Taken intern-begeleiders:

- het coördineren ondersteuning aan kinderen.
- het begeleiden van groepsplannen.
- het begeleiden van leerkrachten.
- het verbeteren van de kwaliteit van de ondersteuning.
- het evalueren van de opbrengsten.
- het maken van plannings zorgactiviteiten.
- het voeren van gesprekken met ouders, kinderen en leerkrachten.
- het deelnemen aan overleg met intern-begeleiders van wijk scholen en openbare scholen.
- het inschakelen van externe deskundigen.
- het op de hoogte zijn van de sociale kaart.
- het bewaken van procedures.
- het beheren van dossiers.
- het aanleveren van kengetallen.
- het verbeteren van de ondersteuning aan kinderen.
- het invullen van diverse monitorinstrumenten in het kader van kwaliteitszorg.

Taken remedial teachers:

Er is een remedial teacher die zich richt op rekenondersteuning en er is een remedial teacher die zich richt op lees-, en spellingondersteuning.

- het diagnosticeren van de problematiek.
- het opstellen ondersteuning.
- indien gewenst uitvoeren ondersteuning in de groep, aan een groepje kinderen buiten de groep of individueel.
- het verzorgen van eigen programma's voor kinderen.
- het begeleiden van leerkrachten bij groepsplannen.
- Het voeren van gesprekken met leerkrachten, kinderen en ouders.

Taken leerkracht voor kinderen met ontwikkelingsvoorsprong:

- het coördineren van het afnemen van de Signalering SIDI –R.
- het samenstellen en begeleiden kinderen in de kangoeroegroep 1-2, 3-4, 5-6, 7-8.
- het begeleiden van de kinderen in de plusgroepen 1-2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8.
- het verzorgen van de communicatie hierover met leerkrachten en ouders.
- het up to date houden van de (hoog)begaaftenwijzer.
- het zorgen voor aansluiting tussen de plusgroepen en het werken in de klas.

Taken vertrouwenspersonen:

De vertrouwenspersonen zijn het loket bij klachten en problemen op school. Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun probleem of klacht. De vertrouwenspersonen zijn er om klachten en problemen af te handelen en samen naar een oplossing te zoeken. Tevens hebben de vertrouwenspersonen een signalerende taak binnen de school en kunnen zij gevraagd en ongevraagd advies geven. De vertrouwenspersonen willen zo laagdrempelig mogelijk benaderbaar zijn. Dit bewerkstelligen zij door klassenbezoeken, een brievenbus voor leerlingen en een poster en voor de ouders aandacht in de nieuwsbrief. De vertrouwenspersonen worden ook genoemd interne contactpersonen. We passen de terminologie volgens schooljaar aan.

3. Dossiervorming.

We maken gebruik van een programma voor de leerlingenadministratie en het bijhouden van de leerlingendossiers. Dit is het programma ESIS. In dit systeem worden absenten bijgehouden, registraties van gesprekken met ouders gemaakt, toetsen ingevoerd, handelingsplannen, begeleidingsplannen, groepsplannen en OPP's gemaakt. Daarnaast zijn er papieren dossiers bij de intern-begeleiders. Zonder schriftelijke toestemming van ouders zal er geen informatie uit het dossier aan derden worden verstrekt. Ouders hebben inzage in het dossier van hun kind. Ouders kunnen zich hiervoor wenden tot de intern-begeleider.

Wij beschikken over een beknopt protocol voor het omgaan met de leerlingendossiers.

4. Sociale kaart.

De school kan een beroep doen op en doet regelmatig een beroep op deskundigen die niet direct aan school verbonden zijn, waaronder:

- Adviseur Passend Onderwijs.
- Leden expertteam (ambulant begeleiders cluster 2, 3 en 4 de Ambulante Educatieve Dienst)
- Ambulant begeleider VISIO
- SBO school medewerkers
- Medewerkers JeugdGezinsTeam (JGT)
- Medewerkers Centrum Jeugd en Gezin. (CJG) Het CJG screent de oudste kleuters en groep 7 kinderen)
- Medewerkers Onderwijs Advies
- Medewerkers Inzowijs
- Medewerkers Prodeba
- Schoollogopediste (screent kinderen groepen 1 en 2 en op verzoek)
- Leerplichtambtenaar
- Collega-scholen in de wijk
- Collega-openbare scholen.

Daarnaast heeft de school contacten met door ouders ingeschakelde deskundigen. Te denken valt dan aan: Curium, vrij gevestigde orthopedagogen, psychologen, logopedisten, fysiotherapeuten, particuliere remedial teachers, psychiaters enz.

5. Overige relevante documenten / websites.

- Het schoolplan 2015-2019
- De Schoolgids
- Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- Ondersteuningsplan PPO
- Borgingsdocument groepsplannen
- Document Ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Dyslexiewijzer
- Rekenen/wiskundewijzer (volgt dit schooljaar)
- (Hoogbegaafden)wijzer
- Meldcode
- Pestprotocol (bijstelling volgt dit schooljaar)

7. Digitale instrumenten:

- ESIS, (leerlingvolgsysteem); registratie van ontwikkeling
- SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst) groepen 3 t/m 8 voor de leerkrachten
Groepen 6 t/m 8 ook voor de kinderen
- Onderwijs Transparant (overgang groep 8 naar Voortgezet Onderwijs)
- Het Groeidocument (voor het bespreken van de kinderen in het Ondersteuningsteam en het vastleggen van afspraken in het Ondersteuningsteam).

8. Leerlingvolgsysteemtoetsen.

- Groepen 1 en 2 :
volgsysteem Kleuterplein (nieuw)
- Groepen 3 t/m 8:
technisch lezen: AVI en Cito DMT / Cito DMT
rekenen: Cito rekenen/wiskunde
spelling: Cito spelling
begrijpend lezen: Cito begrijpend lezen
- Groep 8: centrale eindtoets, versie Cito

9. Grenzen.

Vanzelfsprekend is de inzet voor de kinderen van onze school groot. Dit betekent dat we ook bij grote zorgen t.a.v. leren, gedrag en welbevinden al het mogelijke doen. Waar nodig doen we dat met aanvullend hulp, al dan niet met deskundigen van buiten de school.

Soms zijn de grenzen van de ondersteuning bereikt. Dat is bijvoorbeeld de situatie indien het kind geen of onvoldoende baat heeft bij alle ondersteuning, het hulpaanbod van de school ontoereikend

is of de veiligheid van het kind zelf, de leerkracht of de groepsgenoten niet gewaarborgd kan worden. Er kan na een zorgvuldige afweging en in overleg met ouders geconcludeerd worden, dat het kind meer recht wordt gedaan met een verwijzing naar een andere reguliere basisschool of naar een vorm van speciaal (basis) onderwijs.

De school neemt samen met de ouders de stappen naar de aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Dit is de afronding van het ondersteuningstraject en de geboden ondersteuning.

10. Passend Primair Onderwijs regio Leiden.

Onder de naam 'Passend Primair Onderwijs Leiden' zijn de basisscholen in de regio Leiden een samenwerkingsverband aangegaan. Zij willen met hun gezamenlijke kennis proberen 98% van de kinderen op de eigen reguliere basisscholen te houden en niet te verwijzen naar het SBO/SO – onderwijs. Passend Primair Onderwijs ondersteunt basisscholen in de omgang met kinderen in de vorm van adviezen, voorzieningen en financiële middelen.

11. Aandachtspunten voor de Lorentzschool.

- Inplannen van groepsbesprekingen (2 keer per jaar)
- Procedures t.a.v. de ondersteuning
- Volgstelsel voor de kleuters
- Omgaan met SCOL